

5 ЧЭРВЕНЯ 2008 г.
ЧАЦВЕР
№ 103
(26216)

Кошт 430 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 Г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Table with subscription rates for 'Звезда' newspaper. Columns: Subscription type (individual, pensioner, etc.), and rates for 1, 3, and 6 months.

Увага! «Прамыя лініі»
Заяўляючы аб сабе на поўны голас, пашкадуў галасавыя звязкі

Аб чалавечым голасе і захворваннях галасавога апарату ў дарослых і дзяцей мей пазнаём на чарговай «прамой лініі». Да нас у рэдакцыю прыйдзе ўрач-фэліятр Рэспубліканскай клінічнай бальніцы паталогіі сляху, голасу і маўлення Волга Іванюна РАДЗІВОНАВА.

«Прамая лінія» абудзецца СЕЊНЯ з 15.30 да 17.00 па тэлефонах: 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21.

Медыцынскі сэрвіс на сучасны лад

Як удасканаліць якасць абслугоўвання, наколькі даступныя для ўсіх пацыентаў сучасныя медыцынскія тэхналогіі, ці ўдасца пазбавіцца ад чэргаў у медустановах, калі плануецца завяршыць пераснашчэнне галіны? На гэтыя і іншыя пытанні падчас «прамой лініі» чытачам «Звядзі» адкажа начальнік упраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Ігар Уладзіміравіч БРЮКА.

«Прамая лінія» абудзецца 12 чэрвеня з 11 да 12 гадзін па тэлефонах: (8017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэднія пытанні прымаюцца па тэл. (8017) 287 17 57.

Аляксандр Лукашэнка прыме ўдзел у неформальнай сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў СНД

Плануецца, што Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыме ўдзел у неформальным саміце кіраўнікоў дзяржаў СНД, які пройдзе 6 чэрвеня ў Санкт-Пецярбургу.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Аб'ём будаўніцтва жылля ў Беларусі да 2011 года плануецца дасягнуць да 10 млн кв.м

Адпаведны ўказ № 291 «Аб некаторых пытаннях развіцця будаўнічай галіны» Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў 3 чэрвеня.

Дакумент накіраваны на ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы арганізацый, якія ажыццяўляюць дзейнасць у галіне будаўніцтва і прамысловасці будаўнічых матэрыялаў. Меры, прадугледжаныя ўказам, дадуць магчымасць мадэрнізаваць матэрыяльна-тэхнічную базу арганізацый будаўнічай галіны, зноў якой ціпер даходзіць да 80 працэнтаў, а таксама забяспечыць павелічэнне аб'ёму жыллёвага будаўніцтва ў 2011 годзе да 10 млн кв.м.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

У Савеце Рэспублікі Іпатэчнае будаўніцтва ў Беларусі — справа самай бліжэйшай будучыні

Дваццаць чатыры пытанні былі разгледжаны ўчора на чарговым пасяджэнні дзесятай сесіі Савета Рэспублікі.

Спачатку сенатары ратыфікавалі шэраг міжнародных дагавораў, заключаных раней нашай краінай. У прыватнасці, былі ўхвалены пагадненні аб міратворчай дзейнасці Арганізацыі дагавора аб калектывнай бяспецы, аб сацыяльнай і прававых гарантыях персаналу Калектывных сілаў па падтрыманні міру ў СНД, аб сумеснай барацьбе з крадзяжымі культурных каштоўнасцямі і забяспачэнні іх вяртання, аб развіцці супрацоўніцтва з Расіяй у галіне вытворчасці і ўзаемапаставак лекавых сродкаў.

Беларусь таксама ціпер афіцыйна далучылася да пагаднення аб заснаванні Еўразійскага банка развіцця, набыццў яго акцый на 15 млн долараў.

Завярджэнне гэтых дакументаў не выклікала асаблівых пытанняў з боку членаў Савета Рэспублікі. Тым не менш, сенатары зазначылі важнасць іх прыняцця не толькі ў плане больш цеснага развіцця ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва з краінамі Садружжасці, але яшчэ і таму што яны напружаюць зноўнае ітарэсы многіх тысяч нашых суаічыннікаў.

Затым, пасля «разміначкі», на сесіі былі разгледжаны шэраг іншых законапраектаў, дакладней — унесены паправак і дапаўненняў ва ўжо існуючыя заканадаўчыя акты, такія, як «Аб ахове здароўя», «Аб ахове працы», «Аб чыгуначным транспарце».

Мы падрабязна расказалі аб іх падчас абмеркавання дакументаў у Палаце прэзідэнцкай і таму падрабязна спыніцца на кожным няма неабходнасці. Нагадаем, што, напрыклад, закон «Аб ахове працы» замацоўвае права работнікаў на ахову сваёй працы. Ціпер кожны мае права патрабаваць ад працадаўцы ўсю інфармацыю аб стане ўмоў працы на рабочым месцы, а таксама аб сродках абароны ад уздзеяння шкодных і небяспечных вытворчых фактараў. Ён мае права адмовіцца ад выканання даручанай працы ў выпадку ўзнікнення непасрэднай небяспекі для жыцця і здароўя.

У асобным артыкуле прапанавана абмежаванні на выкананне некаторых відаў работ. Так, не дапускаецца прыцягненне грамадзян да работ, якія ім проціпаказаныя па стане здароўя паводле медыцынскага заключэння. У законапраекце зафіксавана

Анатоль СЛАНЕЎСКІ.

У ЧЭРВЕНІ ЗОЛАТА ПАЧАЛО «ВАЖЫЦЬ» БОЛЕЙ

Днямі пастановай Міністэрства фінансаў Беларусі быў устаноўлены новы прэйскурант цэнаў на каштоўныя металы ў вырабах і ломе, якія скупляюцца ў фізічных асобаў.

Такім чынам, сёння грам золата 375-й пробы прымаюць у скупцы па 17 350 рублёў, 500-й — па 23 140, 583 і 585-й — па 27 140, 750-й — па 34 710, 900-й — па 41 650, 916-й — па 42 390, 950-й — па 43 960, 958-й пробы — па 44 330 рублёў за грам.

Акрамя гэтага ў дзяржаўных скупках прымаюцца ў насельніцтва бы-

ISSN 1990 - 763X

Table with exchange rates for various currencies and gold prices. Columns: Currency, Rate, and Gold Price.

Белыя чаплі — птушкі года ў Беларусі — на вадасховішчы Сялец Бярозаўскага раёна.

ЗАКОН ДЛЯ АЭС

Законапраект аб выкарыстанні атамнай энергіі можа быць разгледжаны дэпутатамі ўжо на наступным пленарным пасяджэнні — 10 чэрвеня

Ва ўсякім разе, такая рэкамендацыя Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па прамысловасці, палітна-энергетычным комплексам, транспарце, сувязі і прадпрыемствах.

Як адзначылі ў аддзеленым інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУСС Мінгарвыканкама, дзяржаўны добра ведалі пра тое, чым ім давядзецца займацца ў Расіі: меркавалася, што яны будуць там гандляваць целам на аўтастрадах і ў квартарах, што змяняюцца. Аднак гэта іх не спыніла, магчыма, не апошняю ролю адыграла ў выбары гэтых мінчанак і тое, што яны не мелі пастаяннага заробку.

Што ж датычыцца абвінавачвання, то ён «адказна» падыходзіў да адбору кандыдата на пазедку: адным з крытэрыяў з'яўлялася прывабная знешнасць дэпутата.

І ў гэтым жа выпадку ў выніку горада, а таксама праз сваё знаёмства. Між іншым, за перапраўку ў Маскву «жывога тавару» ён разлічваў атрымаць неабліж куш — арыентаваныя каля адной тысячы долараў ЗША.

Супрацоўнікі міліцыі нагадалі, што санкцыяй ч. 2 артыкула 171 КК, па якой узбуджана крымінальная справа ў дачыненні да абвінавачванага, прадугледжваецца пакаранне ў выглядзе пазбавлення волі ад тэрміну да дзесяці гадоў з канфіскацыі маёмасці.

Ігар ГРЫШЫН.

ДАСТОЙНАЯ ПЕНСІЯ ЗАМЕСТ ХАРЧОВАЙ КАРТКІ

Як мяркуецца, ужо гэтай восенню расійскія дэпутаты разгледзяць законапраект аб увядзенні харчовых карткаў, па якіх малазабеспячаныя людзі змогуць набываць прадукты па больш нізкіх цэнах.

Гэтая прапанова з'явілася пасля таго, як стала вядома, што абмежаваны рост цэнаў на прадукты харчавання ў краіне не ўдаецца. На думку ініцыятараў новаўвядзення, падобная мера дазволіць расіянам з мінімальнымі даходамі набываць любыя неабходныя прадукты, за выключэннем алкаголю і тютунёвых вырабаў, па льготнай цэне ў любым гандлёвым пункце.

— Я не ўпэўнены, што Расія ўвядзе харчовыя карткі, — лічыць экспэрт «Звядзі», дэкан эканамічнага факультэта БДУ, прафесар Міхаіл КАВАЛЁЎ. — Хоць асобныя крытэрыі свету для людзей, якія не могуць сацыяльна адаптавацца да грамадства, нармальна працаваць з-за нейкіх прычын, сапраўды ўво-дзяць харчовыя карткі. Думаю, што такая катэгорыя насельніцтва ёсць і ў Расіі, напрыклад, тыя ж хранічныя алкаголікі. Аднак такога роду выключныя меры, як харчовыя карткі, могуць выдавацца толькі краіне вуз-

Ігар ГРЫШЫН.

Погляд

пшаніцу, а прывозіць курныя ножкі з Амерыкі. Лепш гэтую ж пшаніцу ператварыць у камбікорн. Дарэчы, наша краіна Расіі можа і ў гэтай справе дапамагчы, як гэта было пры Савецкім Саюзе, калі расійскія камбікорны закладвалі ў Беларусі ў комплексе па вырошчванні мяса — мяса хопіць і на РФ, і на нашу рэспубліку. Ужо сёння Беларусь ёсць татна дапамога Расіі вырашаць харчовую праграму. Думаю, ў гэтым годзе мы паставім харчавання ў РФ нават больш як на 1,5 мільярда долараў, а з улікам росту цэнаў выйдзем і на лічбу ў 2 мільярды.

— Міхаіл Міхайлавіч, трэба так разумець, нейкія тэрміновыя меры, накітат увядзення тых жа харчовых карткаў, нам не патрэбны.

— Беларусь вырашала, вырашае і будзе вырашаць пасляхова свае праблемы. У тым жа выпадку, калі сапраўды на знешніх рынках харчавання стане яшчэ больш дарагім, то каб не падмацаць нева ўнутраныя цэны, можна ўвесці цэны вышэйшыя, напрыклад, на зерне. Аднак, мяркую, у нас да гэтага справа не дойдзе. Па вялікім рахунку, крыху шчыры на харчаванне трэба ўзімаць. Іншая справа, не адводна адважана павялічыць пенсіі, зарплаты — і для гэтага ўсе ўмовы ёсць. Аднак хочацца яшчэ раз прыгадаць Расію: калі харчовыя карткі та і будуць увядзены, то толькі для выключна абмежаванай катэгорыі асобаў, якім ільготы лепш не даваць грашамі. На ўсё ж астатняе ў Расіі грошай цяпер хапае.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Парламенцкі дзённяк МЕЛІЯРАЦЫЯ: ЗА І СУПРАЦЬ

Дэпутаты занепакоены знікненнем вады ў вясковых калодзежах. Больш за ўсё спрэчак у парламентарную ўчору выклікаў законапраект аб меліярацыі зямель. Намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Васіль Паўлюскі, які прадстаўляў законапраект, падкрэсліў:

— Закон будзе мець вялікую сацыяльна-эканамічную значнасць, паколькі меліярацыя зямлі ў Беларусі складаюць трэць усіх зямель сельскагаспадарчага прызначэння, на іх размешчана асноўная частка кармавой базы краіны.

Дэпутаты ж выказвалі свае заўвагі і звярталі ўвагу на існуючыя праблемы. Дэпутат Анатоль Красуцкі адзначыў, што ў законапраекце аб меліярацыі не адлюстравана роля ў гэтых працэсах Міністэрства па ахове навакольнага асяроддзя і прыродных рэсурсаў. Маўляў, як жа праводзіць асушэнне без узгаднення з гэтым ведамствам: невядома, чым гэта можа стаць для краіны. Дэпутат Лілія Кашанкова слушна заўважыла, што «у кожнай варты закладзіць прышчип аховы інтарсаў людзей». Паводле яе слоў, вясковыя скардзясца, што ў іх калодзежах няма вады. Яе падтрымаў дэпутат Мікалай Дубовіч, паведаваўшы, што з гэтай праблемай сутыкнуліся, у прыватнасці, у Халібоках, Мікалаеўшчыне і Прудках.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

У СЛУЦКУ ВЫБУХАМ АБРЫНУТЫ ДОМ

У Слуцку ўчора каля а паловы пятай раніцы праграмы мочны выбух, у выніку якога быў зруйнаваны двухпавярховы цагляны прыватны дом.

Як паведаміў карэспандэнт «Звядзі» кіраўнік прэс-службы Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Віталь Навіцкі, на месца здарэння выехалі больш за 100 выратавальнікаў, ля ўзрванага будынка працавала 12 адзінак спецтэхнікі МНС і 11 адзінак тэхнікі іншых службаў. Справа ў тым, што паводле звестак суседзяў, у катэдры знаходзіліся два чалавекі — гаспадар дома і яго жонка, аднак пасля выбуху пад літамі перакрыцця быў знойдзены толькі мужчына. Апошні, дарэчы, індывідуальны падпрямальнік, атрымаў траўмы і быў дастаўлены ў раўнавую бальніцу. Выратавала мужчыну тое, што пад жалазобетоннай плітой, якая накрыла пацярпелага, аказалася свабоднае месца. А вось жанчыну выратавальнікі некалькі гадзін шукалі пад абломкам катэджа. Каля а паловы другой дня яна, на жаль, нежывой была знойдзена кінолагамі і завале, што ўтварыўся на месцы выбуху. Паводле папярэдняй інфармацыі, мяркуецца, што здарэнне адбылося з-за выбуху прыроднага газу — узарваўся балон. Што стала прычынай гэтага? — цяпер высвятляецца. Іншых пацярпелых у гэтым здарэнні няма. Толькі ў двух суседніх дамах пашкоджана шкленне, а таксама шыферны дах хлява.

Ігар ГРЫШЫН.

У год здароўя — з НАТУРАЛЬНЫМІ ПРАДУКТАМІ

Хутка на прылаўках айчынных магазінаў павіны з'явіцца прадукты харчавання са знакам «Натуральны прадукт». Адпаведны дакумент, які ўстаўлявае правы маркіроўкі гэтым знакам, уступіў у сілу з пачатку месяца, паведамілі «Звядзі» ў прэс-службе Дзяржстандарта.

Памяненая маркіроўка дазволіць айчынным вытворцам харчовых прадуктаў прадэманстраваць іх адпаведнасць устаноўленаму патрабаванню (і тым самым атрымаць канкурэнтныя перавагі), а спажывецам — лепш арыентавацца пры выбары тавараў (на падставе праўдзівай інфармацыі).

Сяргей РАСОЛКА. (Больш падрабязна ў наступным нумары.)

КОШТ ДЗІЦЯЧАГА СВАВОЛЬСТВА — 100 ТОН СЕНА

Дзіцячы свавольства з агнём стала прычынай пажару ў вёсцы Скарычыне Мінскага раёна. ААТ «Гастэляўскае» страціла больш за 100 тон сена.

Палаючы бундак ангра а палове першай гадзіны дня заўважыў мінак, які і пазваніў па тэлефоне 101. Да месца пажару былі накіраваны сем адзінак спецтэхнікі, выехаў штаб ліквідатараў надзвычайных сітуацый пры Мінскім абласным упраўленні МНС, дадаткова былі задзейнічаны два трактары-пагрузчыкі. Выратавальнік-пажарны не далі распаўсюдзіцца агню на суседняе сенасховішча, дзе знаходзілася яшчэ больш за 50 тон сена. Паводле інфармацыі прэс-службы абласнога ўпраўлення МНС, праз некалькі гадзін знойдзены і вярнулі здарэння — першакласнік і пацяпакінік Сяніцкай сярэдняй школы. Хлапчук сававоілі з запалкамі ў сенасховішчы. Ціпер будзькам вымуш трэба будзе кампенсаваць страты прадпрыемства, якія аднесены ў больш чым 6 мільянаў рублёў. Спецыялісты нагадваюць бацькам: не пакідайце падчас летніх канікулаў дзяцей без нагляду.

Сяргей РАСОЛКА.

МІНЧАНЕ АЦЭНЯЦЬ РАБОТУ ГАРАДСКІХ СЛУЖБАЎ

У жніўні-верасні ў Мінску будзе наладжана вывучэнне грамадскай думкі па пытаннях работы гарадскіх службаў — аб гэтым паведаміла начальнік аддзела пісьмаў і прыёму грамадзян Мінгарвыканкама Галіна Ермацова.

Сёння асноўным звароты мінчан датычыцца будаўніцтва жылля, транспартнага і медыцынскага абслугоўвання, перафарміравання зямельных участкаў, а таксама аяслення грамадзян з дамоў па лініі будаўніцтва новай ліній метро. Разам з тым стала менш скаргаў на работу такой традыцыйна «праблемнай» галіны, як жыллёва-камунальнага гаспадарка. Дарэчы, зазначыла Галіна Ермацова, усе заплыты бюрацтва пад строгі кантроль — толькі летась за кепскую работу са зваротамі грамадзян у сталцы прынятыя да адказнасці 124 службовыя асобы. Плюс да таго 25 асобаў былі аштрафаваныя за ігнараванне запісаў у кнігах заўваг і прапановаў. Тым часам працягвае набіраць палупрацінае новае служба — «адно акно». У 2006 годзе ў яе звярнулася 80 тыс., летась — 121 тыс., а за студзеня-май сёлета — 58 тыс. мінчан. Пры гэтым дзякуючы абмену інфармацыяй і ўвядзенню сістэмы электроннага подпісу жыхары сталіцы практычна пазбавіліся адной з глаўных праблем — чэргаў у агенцтва па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры.

Апроч таго, каб скараціць разгледзяць заяў, праводзіцца работа па падключэнні ўсіх службаў гарвыканкама і адміністрацыі раёнаў да адзін карпаратыўнай сеткі. Праўда, заўважыў намеснік кіраўніцкай службы Мінгарвыканкама Аляксандр Яфімаў, пералік баз дзенных, да якіх мела б доступ работнікі службы «адно акно», трэба пашыраць і нададзай. У прыватнасці, гаворка ідзе аб базам падатковых органаў (для хуткага вырашэння пытанняў аб адчужэнні гаражоў у дварах ці спынення дзейнасці індывідуальных падпрямальнікаў) і базам банкаў (для больш апэратыўнага прадстаўлення падтрымкі ў пагадненні няглыбокіх крыдэнтаў на жыллё маладымі і шматдзетным сем'ям з дзецьмі).

Сяргей ГРЫБ.

ОАО «Меркурий и К» совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДЯТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже объектов недвижимого имущества в составе: Лот № 1: пункт питания «Автостанция» (часть здания), об. пл. 50 кв.м, расположенного по адресу: г. Жодино, пр. Ленина, 26. Начальная цена с НДС — 60 000 000 бел. рублей. Площадь земельного участка — 0,0166 га. Объект продается с условием сохранения назначения. Лот № 2: здание склада, об. пл. 549,8 кв.м, г. Жодино, ул. Московская, д. 64. Площадь земельного участка — 0,1063 га. Начальная цена с НДС — 35 400 000 бел. руб. Объект продается без условий. Задаток 10% от начальной цены перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней после проведения аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 08 июля 2008 г. в 15.00 по адресу: г. Жодино, ул. Московская, 111. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 07 июля 2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Телефон (8017) 224 61 34. Наш сайт в Интернете www.rf.by.

УНП 690324015

Да ведама ЖЫЦЦЁ ПАШПАРТА СКАРОЧАНА

Няпоўнагадовым беларусам асноўны дакумент для выезду за мяжу выдаецца толькі на 5 гадоў

За чго пачынаецца адпачынак беларускіх дзяцей за мяжой? Не з выбару санаторыў ці летнікаў, і нават не з набывання адмысловых пудэвак і квіткоў на самалёт, цягнік ці аўтобус. Гэта ўсё потым. А напачатку бацькам неабходна прайсці «бюракратычныя працэдурны»: аформіць пашпарты маленькім «адпашпакікам» і іншыя дакументы, якія даюць права беспераходна пакінуць Радзіму. Менавіта гэты фармальнасці нярэдка не толькі адмаюць час і знішчаюць нервовыя клеткі ў бацькоў, але і могуць сапсаваць адпачынак дзецям. Бо, калі на мяжу высьветліцца, што не хапае нейкай дазвольнай паперы альбо адмысловага дакумента не адпавядаюча існуючаму «стандарту», то няпоўнагадовым турыстам давядзецца вяртацца дамоў. Каб, напрыклад, сталічныя жыхары не трапілі ў такую «бюракратычную пастку», на-чальнік упраўлення па грамадзянстве і міграцыі ГУЭС Мінгарвыканкома Мікалай ШЭУЧЫК наладзіў учора «растлумачальную» прэс-канферэнцыю.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

Па вялікім рахунку парадак выдачы спецыяльных дакументаў і выезду няпоўнагадовых беларусаў у паўнацінныя і мінулыя гады не змяняўся. Летась, дарчы, у сталіцы маленькім мінчанам было аформлена амаль 40 тысяч пашпарту на выезд за мяжу. Для параўнання, усяго ў Мінску ў мінулым годзе такія дакументы атрымалі 160 тысяч грамадзян. Аднае новавядзенае для няпоўнагадовых даччынае тэрміну дзеньня пашпарту для выезду за мяжу. Калі раней гэты дакумент быў сапраўдным аж да дасягнення ўпадальніка 16 гадоў, то цяпер пашпарт хлогчыкам і дзятчынкам выдаецца тэрмінам на 5 гадоў. Потым давядзецца зноў звяртацца ў мясцовы аддзел па грамадзянстве і міграцыі для афармлення новага пашпарта. Мікалай ШЭУЧЫК патлумачыў, што гэтае патрабаванне не распаўсюджваецца на раней выдадзеныя пашпарты, яны будуць дзейнічаць да таго тэрміну, які пазначаны ў дакуменце. І яшчэ. Калі падлетку на момант афармлення дакумента споўнілася 15 гадоў і 1 месяц, то выдадзены яму пашпарт будзе сапраўдным да 25 гадоў.

Для афармлення пашпарта няпоўнагадовым грамадзянін хтосці з бацькоў ці законны прадстаўнік падлетка павінен наведваць разлікова-даведачны цэнтр па месцы жыхарства, прад'явіць дакумент, які пацвярджае яго асобу, а таксама пасведчанне аб нараджэнні дзіцяці, напісаць заяву ўстаўноўнага ўзору. Пры сабе таксама неабходна мець 4 адмысловае фотаздымкі і дазвол на атрыманне пашпарта мамы ці таты, якія не прысутнічаюць пры падачы дакументаў. Давол, дарчы, павінен быць натарыяльна завераны.

Такі ж дазвол павінен мець няпоўнагадовыя, якія выезжаюць за межы Беларусі ў складзе турыстычных груп ці проста без суправаджэння бацькоў. Гэты дакумент завяраецца ў ЖЭСХах, натарыяльных канторах, аддзелах па грамадзянстве і міграцыі. У выпадку, калі атрымаць пісьмовую згоду катосці з бацькоў ці законных прадстаўнікоў на выезд дзіцяці за мяжу няма магчымасці, то вышыць гэтую праблему можна толькі ў судовым парадку.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ТУРЫСТ, УВАЖЛИВА ЧЫТАЙ ТОЕ, ПАД ЧЫМ СТАВІШ СВОЙ ПОДПІС

Па даных Пагранічнай войскі Рэспублікі Беларусь, за мінулы год за межы краіны, у тым ліку і ў якасці турыстаў, выездалі 2 314 380 чалавек. Пра папулярнасць таго ці іншага накірунку можна меркаваць па наступных лічбках. Ва Украіну выездала 295 449 чалавек, пубіцыкі ў Егіпет набылі 18 083 нашы суаічыннікі. ФРГ наведалі 29 507 чалавек, Італію — 22 661, Чэхію — 13 156, на пляжы Турцыі адпачылі 58 593 турысты з Беларусі. У Расію з'ездзілі за мінулы год 27 087 чалавек. Але рэкорд у гэтым свеаасаблівым рэйтынгу належыць Польшчы — туды выездалі 1 767 243 беларусаў. Дарчы, за мінулы год нашы краіну наведалі 308 472 замежнікі і туді таксама ў лідары грамадзяне Польшчы (78 165 чалавек) і Украіны (31 459). Гэтыя лічбы былі прадстаўлены рэдакцыі Міністэрства спорту і турызму.

Якім будзе свелетні турыстычны сезон, якія накірункі будуць найбольш папулярнымі — пакажа час, паколькі пра верагоднасць толькі пачынаецца. Але ў любым выпадку наступная інфармацыя будзе карыснай для ўсіх, хто плануе свю адпачынак. Згодна з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб турызме», рэалізацыя тура турыстам ажыццяўляецца на падставе дагавора аказання турыстычных паслуг. Дагавор аказання такіх паслуг заключаецца праз выдачу заказчыку турыстычнага ваўчара. Згодна з паставою Міністэрства спорту і турызму ад 17 сакавіка 2008 года, цяпер бланк дагавора аб'яднаны з турыстычным ваўчарам і з'яўляецца адзіным дакументам (ён па-ранейшаму з'яўляецца бланкам строгай справаздачнасці).

Большасць удзельнікаў тэматычных дэбатаў ГА ААН падтрымалі ініцыятыву Беларусі аб стратэгіі па барацьбе з гандлем людзьмі

Вырашэнне праблем сацыяльнага сіроцтва, дзятцы з асабістымі псіхікалягічнымі развіццямі і дзятцы-інвалідаў павіна быць у цэнтры ўвагі Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ), заявіла на асноўнай сесіі Выканаўчага савета ЮНІСЕФ у Нью-Йорку намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Наталія Пяткевіч. Аб гэтым паведамлілі ў Пастаянным прадстаўніцтве Рэспублікі Беларусь пры ААН.

Намеснік Адміністрацыі Прэзідэнта падкрэсліла, што ў рэйтынгу краін, якія забяспечваюць спрыяльныя ўмовы для мадэрнізацыі, Беларусь займае ў свеце высокае трэцяцатае месца. Дзіцячая смяротнасць у Беларусі самая нізкая сярод краін СНД і адпавядае еўрапейскаму ўзроўню.

У штаб-кватэры ААН у Нью-Йорку ў ходзе 62-й сесіі Генеральнай Асамблеі прайшлі арганізацыйныя па ініцыятыве Рэспублікі Беларусь тэматычныя дэбаты па пытанні аб гандлі людзьмі. Адною з асноўных тэм было беларускае ініцыятыва аб прыняцці стратэгіі (плана дзеянняў) ААН па процідзеянні гандлю людзьмі. Сутнасць беларускай ініцыятывы аб распрацоўцы стратэгіі ААН па гандлі людзьмі — стварэнне ўзгоднены, усабдымны і скаардынаваны механізм, які дае магчымасць не проста эфектыўна змагацца, а рэальна процідзейнічаць гандлю людзьмі.

Беларускія натарыусы будуць звяртаць увагу на літару «ё» ў імёнах грамадзян

Беларускія натарыусы будуць звяртаць увагу на літару «ё» ў імёнах грамадзян пры засведчванні і выдачы дакументаў. Адпаведна паставою прынята Міністэрствам юстыцыі і Дзяржаўным камітэтам па маёмасці, паведамлілі ў Міністэрстве.

У прыватнасці, калі ў дакументах, якія сведчаць асобу грамадзяніна, пры напісанні прозвішча, уласнага імя, імя па бацьку ўжываецца літара «ё», то ў дакументах, якія сведчаць (выдаюцца) натарыусам, рэгістратарам пры ажыццяўленні натарыяльнага, рэгістрацыйнага дзеяння, пры напісанні прозвішча, уласнага імя, імя па бацьку грамадзяніна павіна ўжывацца літара «ё», а не «е».

У паставою таксама гарыцца, што ад-

ПАКАЗВАЕ МІНСК Гастролі

У першыя дні лета сталіцу скарае Брэсці абласны тэатр драмы і музыкі. На час гастролі (з 3 па 9 чэрвеня) брасцічанам суступіла сваю сцэну трупна Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Максіма Горькага.

Гастролі — сур'ёзнае з'ява, свярджваюць гасці. І калі ўжо везуць у Мінск спектакль, то каб адрозніць настроі людзей на разважлів, нават філосафскі лад. Гэта дэпагод зрабіць змяжак, ён жа рускі класік Федар Дастаўеўскі. Паставою паводле рамана «Значнасць і кара» ажыццяўляе рэжысёр Шімафей Ільбюскі. Менавіта з гэтага прэм'ернага спектакля пачалося знаёмства з Брэсці абласным тэатрам драмы і музыкі. Акрамя таго, можна пазнаёміцца з брэсцікай версіяй паставоўкі «Рамэо і Джульетты». А вось «Дон Жуан» стаў міжнародным спектаклем, яго наставіў літоўскі рэжысёр Альгіртас Патэнас, якога ў Мінску ведаюць па супрацоўніцтве з Купалёўскім тэатрам. Паравяжаць пад гукі «Рэтра-

Ларыса ЦІМОШЫК.

Жыллё маё ТАРЫФЫ ЗНОЎ «ПАДСКОЧЫЛІ»

Павышаны расцэнкі на шэраг жыллёва-камунальных паслуг

Фота Пітра ФАМІНА

З пачатку гэтага года ў разлікі жыхароў за кватэру былі ўнесены змяненні — пляцкія павялічыліся адрозна па некалькіх пазіцыях. Павышэнне тарыфаў закранула амаль усе паслугі: тэхнічнае абслугоўванне жылля, халоднае водазабеспячэнне, каналізацыю, вываз і аб'ёмнае цвёрдых бытавых адходаў, карыстанне ліфтам. Узраслі расцэнкі на электраэнергію, а таксама на прыродны і звадкаваны газ. Такім чынам, па-за мяжой студэнцкага «рыўка» засталася хіба толькі пляцкія насельніцтва за ацяпленне і гарачае водазабеспячэнне — бадай што, самыя важкія радкі, на долю якіх у «жыроўцы» прыпадае практычна палова агульнай сумы.

Прайшло не так шмат часу пасля таго, як завяршыўся чарговы ацяпляльны сезон, а тарыфы зноў «пацязялі». Прычым павелічэнне расцэнак закранула і тыя пазіцыі, якія доўга заставаліся без усялякіх змяненняў. У адпаведнасці з паставою Савета Міністраў з 1 мая т.а. плата за цэплавую энергію для патрэб ацяплення і гарачага водазабеспячэння ўзрос за 36355,5 да 37580,7 рубля за 1 Гкал. Плата за тэхнічнае абслугоўванне жылля павялічылася з 240,3 да 264,6 рубля за 1 квадратны метр агульнай плошчы. Раней паставою ўрада было вызначана, што ўласнікі жылля памшчаны, а таксама члены арганізацый-забудовшчыкаў, дамы якіх абсталяваны спецыяльнымі шматкватэрнымі прыбораўмі ўліку электрычнай энергіі (шч аўтаматы звазанымі сістэмамі яе кантролю і ўліку) на выбары могуць разлічвацца за спажытую электраэнергію, зыходзячы з дыферэнцыяваных па часе альбо «звычайных» тарыфаў.

Апошнія цяпер складаюць 145 рублёў за 1 кілават-гадзіну (дагэтуль 116 руб.), а ў тым выпадку, калі ў кватэры ёсць электраліфт, — 105 рублёў за 1 Квт/гад (84 руб.). Дыферэнцыяваны тарыф (калі разлікі

адрозна па гэтай метадцы) у перыяд мінімальнага нагрузак (з 22.00 да 17.00) складае 101,5 рубля за 1 Квт/гад, максімальны (з 17.00 да 22.00) — 290 рублёў. У дамах, абсталяваных электраліфтамі, такія расцэнкі складуць адпаведна 73,5 і 210 рублёў за 1 кілават-гадзіну.

Такім чынам, ужо ў чэрвені жыхары з нас атрымае «жыроўкі», разлічаныя па прыведзеных тарыфах. Рост пляцкоў, зразумела, не надта аптымістычнае навіна для жыхароў. Адрозна гэты крок, свярджваючы ў Міністэрстве жыллёва-камунальнай гаспадаркі, вымушаны — такія «непапулярныя» меры абумоўлены павышэннем расцэнак на энергапрыродныя рэсурсы, паводле нашых разлікаў, у сярэднім набор паслуг для стандартнай адпавядаючай кватэры агульнай плошчай 32 кв. метры, дзе пражываюць два чалавекі, «пацязялі» на 94,5 тысячы рублёў у ацяпляльны і 61,8 тыс. рублёў — у летні сезон. За двухпакатковы (48 кв. метр. 3 чалавекі) трэба вылачыць адпаведна 141,8 і 92,7 тысячы рублёў, а за трохпакатковы (69 кв. м. 4 чалавекі) — 196,9 і 126,3 тысячы. Яшчэ раз нагадаем нашым чытачам: даныя, якія мы прыводзім, з'яўляюцца, хутчэй, разліковымі і ў кожным канкрэтным выпадку могуць адрознівацца ў той ці іншы бок.

Мікалай ЛІТВИНЦАВ.

Сума пляцкоў за тэхнічнае абслугоўванне і камунальныя паслугі за май 2008 г.

Назва пляцкоў	Адзінка вымярэння	Тарыф на паслугі, рублёў	Сума пляцкоў, рублёў		
			1-пакатковыя кватэры, 32 кв.м агульнай плошчы, 2 чал.	2-пакатковыя кватэры, 48 кв.м агульнай плошчы, 3 чал.	3-пакатковыя кватэры, 69 кв.м агульнай плошчы, 4 чал.
Плата за тэхнічнае абслугоўванне жылля	1 кв. м агул. плошчы	264,6	8467	12 700,8	18257
Адлічэнні на капрамонт	1 кв. м агул. плошчы	264,6	8467,2	12 700,8	18257
Цеплазабеспячэнне:	1 Гкал	37580,7			
1. ацяпленне з разліку 0,0272 Гкал на 1 кв. м агульнай плошчы ў месяц	1 кв. м агул. плошчы	1022,2	32 710	49065,4	70 531
2. гарачае водазабеспячэнне з разліку 0,0422 Гкал за падагрэў 1 куб. м хал. вады ў месяц (3,8 куб. м на чал.)	1 кв. м агул. плошчы	6026,4	12 053	18 079,3	24 106
Халоднае водазабеспячэнне з разліку 7,6 куб. м на 1 чал. у месяц	1 куб. м на 1 чал.	321,4 2442,6	4885	7327,9	9771
Каналізацыя з разліку 7,6 куб. м на 1 чал. у месяц	1 куб. м на 1 чал.	201,6 1532,2	3064	4596,5	6129
Вываз і аб'ёмнае цвёрдых бытавых адходаў	1 чал.	333,7	667	1001,1	1335
Газазабеспячэнне	1 чал.	3696	7392	11 088	14 784
Электразабеспячэнне	100 Квт/г	14 500	14 500	21 750	29 000
Карыстанне ліфтам	1 чал.	1184	2368	3552	4736
Усяго: ацяпляльны перыяд			94 575	141 862	196 906
Усяго: летні перыяд			61 864	92 796	126 375

Суддзям заплацяць па 10 тысяч еўра за матч

На Еўра-2008 па футболе 12 гадоўных арбітраў атрымаюць нядрэжныя ганарары за абслугоўванне матчаў ў Аўстрыі і Швейцарыі. На групавыя стадыі рэфэры будуць судзіць па два паядыні і за кожны атрымаюць па 10 тысяч еўра. Акрамя гэтага арбітраў дадаткова атрымаюць сутачныя ў памеры 200 еўра. На працягу ўсяго чэмпіянату будуць працаваць сем рэфэры. Асноўнымі прэтэндэнтамі на судзейства ў фінале з'яўляюцца славак Любаш Міхел, які абслугоўваў фінал Лігі чэмпіёнаў у Маскве, і аўстрыец Конрад Плаўц.

Паграбняк і Канавара застануцца ў сваіх зборных

Галоўны трэнер зборнай Расіі Гу Східзінік заявіў, што не будзе змяняць нападчынага «Зеніта» Паўла Паграбняка нават калі той не зможа выйсці на поле з-за пашкоджання. Тыповая сітуацыя і ў камандзе Італіі: увесь турнір застануць з чэмпіёнамі свету будзе і траўмаваны капітан «Скуадры адзуры» Фабія Канавара, які далучыцца да зборнай пасля аперацыі. Дарчы, паводле меркавання галандскага настаяніа, фаварыт групы «D» — Іспанія. Аднак нельга спісваць з рахунку і расійскую дружыну. Прамыяны нашых усходніх супердзятку складуць па €20 тысяч на футбаліста за перамогу ў матчы груповага этапа, па €10 тысяч за нічыю і па €60 тысяч — за выхад у чвэрцьфінал.

У гарняку змяніўся сапернік

У першым раўндзе Кубка Інтэртота салігорскі «Шахцёр» згуляе супраць кракаўскай «Кракавы», а не лозаньскага «Леха». Новы сапернік беларускаму збору сёмае месца ў мінулым чэмпіянаце сваёй краіны. Матчы адбудуцца 21 чэрвеня ў Кракаве і 29 чэрвеня ў Салігорску.

Кальцоў будзе гуляць за чэмпіёнаў

Нападчына зборнай Беларусі па хакеі Канстанцін Кальцоў застаецца ў «Салавае Юлаеве», хоць форвард меў магчымасць змяніць клубную прыпіску. Беларусы рабілі прапановы некалькі камандаў КХЛ (мінскае «Дынама», ЦСКА, «Лакаматыў»), але «Салава» захаваў іграка ў сваім складзе. Нагадаем, што ў мінулым сезоне Кальцоў стаў чэмпіёнам расійскай суперлігі.

Дзе адбудзецца Алімпіяда-2016?

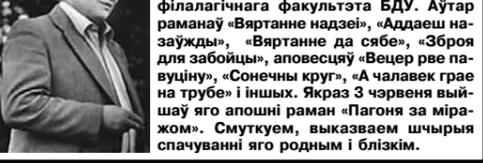
Учора выканаўчы камітэт Міжнароднага алімпійскага камітэта разгледзеў заяўкі сямі гарадоў, якія пажадалі прыняць летнія Алімпійскія гульні-2016. Сярод прэтэндэнтаў — Чыкага, Прага, Токію, Р'ю-дэ-Жанейра, Баку, Доха і Мадрыд. Канчатковае рашэнне, што стане гаспадаром Гульніаў, будзе прынятае 2 кастрычніка 2009 года.

Трэнерскія трансферы

Экс-настаянік лонданскага «Чэлсі» Жозе Маўрыню (на фота) узначаліў міланскі «Інтар». У італьянскім клубе, паводле ўмоў кантракта, партугалец будзе працаваць тры гады. Адна з пастаўленых задач перад Маўрыню — добрае выступленне ў Лізе чэмпіёнаў. А вось былы трэнер зборнай Англіі, швед Свен-Іван Эрыксан, які быў адраўлены ў адстаўку з пасады рулявага «Манчэстэр Сіці», стаў галоўным настаянікам нацыянальнай каманды Мексікі, якую ён будзе ўзначальваць да завяршэння чэмпіянату свету-2010.

Алена АУЧЫННІКАВА.

Пасля працяглай чыжкай хваброй павяржым беларускі пісьменнік Міхаіл ГЕРЧЫК. Нарадзіўся ён у 1932 годзе, закончыў аддзяленне журналістыкі Філалагічнага факультэта БДУ. Аўтар раманаў «Вяртанне надзеі», «Ададзе назаўжды», «Вяртанне да сябе», «Зборя для збойцы», апавесці «Вечер вев паўціну», «Сонечны круг», «А чалавек грае на трубе» і іншых. Якім 3 чэрвеня выйшаў яго апошні роман «Пагона за міражом». Смутковым, выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

ОАО «Мінскіі приборостроительный завод» ПРОВОДИТ ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже недвижимости, расположенной в г. Минске по пр. Независимости, 58: комплекс зданий основного корпусов №№ 19, 19а, 40 общей площадью 7 045,3 кв. м. Начальная цена продажи — 21 058 920 000 рублей РБ с НДС. Задаток в размере 2 % от начальной цены объекта перечисляется на расчетный счет ОАО «Минский приборостроительный завод» № 3012000620011 в филиале ОАО «БПС-Банк» г. Минск, код 334, УНП 100363840. Порядок проведения торгов оговорен в условиях проведения аукциона. Аукцион состоится 13 июня 2008 года в 11.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 58. Заявления и необходимые документы принимаются до 17.00 12 июня 2008 г. по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 58, ком. 603. Справки по тел. 8 017 293 94 40, факс 8 017 331 41 97.

Бернд ШТАНГЕ: «ЗБОРНАЯ — НЕ ЛЕТНІ КІНАТЭАТР»

Майская нічыя са зборнай Германіі дазволіла зборнай Беларусі па футболе падняцца з 60 на 57-е месца ў майскім рэйтынгу-лісце Міжнароднай федэрацыі футбола (ФИФА). Гэта стала найвышэйшым дасягненнем каманды за ўсю яе гісторыю. Колькасць набраных камандай балаў павялічылася з 533 да 540. Раней лепшым для зборнай было 59-е месца ў лістападзе 2005 года.

Галоўны трэнер падкрэсліў, што навічкі Андрэй Чухлей, Аляксандр Паўлаў, Дзмітрый Верхушэў, Ігар Шытаў, Дзмітрый Лянцэў, Павел Сітко выдатна ўвайшлі ў калектыв, калектыв вопытных ігракаў каманды дапамагаюць данесці канцэпцыю гульні і адаптавацца маладым футбалістам. «І цяпер, калі разбудзіць у дзве гадзіны ночы Хамутовскага, Шытава ці Арцёма Радзькова, ні яны могуць не ўгадаць імёны яшчэ сваіх апошніх дзятку, але дакладна скажуць, дзе яны павіны знацца ў якасці выхадцаў на поле», — падкрэсліў галоўны трэнер.

Наконт адзеду са зборнай Максіма Рамашчанкі пасля таварыскага матча з Германіяй Бернд Штанге заўважыў, што футбаліст «дыскваліфікаваў сябе сам». «Рамашчанка — адзін з лепшых ігракоў краіны. Трэнерскі штаб прасіў яго паехаць у Фінляндыю і быць капітанам каманды, але ён паехаў дадому. Мы ўсе вельмі расчараваныя. Як трэнер я ўжо не магу быць у ім упэўнены. Так будзе, калі я змяню яго ў матчы з Аргенцінай? Ён не прыязе на гульні з украінцамі? Сёння ў нашай камандзе фантастычная прафесійная дысцыпліна. Зборная — гэта не летні кінатэатр: хачу — зайшоў, хачу — выйшаў».

Наконт матча з Германіяй нямецкі спецыяліст адзначыў, што краіне расчараваны, што гульні не паказалі па беларускім тэлебачанні. «Як трэнер, я, безумоўна, не ведаю прычыны, па якіх беларускія бальшышкі не убачылі гэту класную гульні, якую транслявалі з дапамогай 28 тэлекамер з выкарыстаннем сучасных тэхналогій. Нам неабходна паліпашэнне маркетынгавай палітыкі ў футболе», — заявіў Бернд Штанге.

Алена АУЧЫННІКАВА.

СНЯЖКОВА Ніна Лявонаўна

4 чэрвеня 2008 года на 83-м годзе пайшла з жыцця былы намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР Сняжкова Ніна Лявонаўна.

Сняжкова Ніна Лявонаўна нарадзілася 25 красавіка 1926 года ў г. Ветцы Гомельскай вобласці ў сям'і сялян. Н.Л. Сняжкова рана пачала сваю працоўную дзейнасць, так як за год да Вялікай Перамогі на фронце загінуў яе бацька.

У пасляваенны час Н.Л. Сняжкова на выдатна скончыла Гомельскае педвучлішча, а потым факультэт журналістыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Усё сваё жыццё Ніна Лявонаўна звязала з родным беларускім краем. Працоўную біяграфію яна пачала ў рэдакцыі газеты «Гомельская праўда», дзе на працягу пяці гадоў працавала літаратурным супрацоўнікам аддзела партыйнага жыцця, потым загадчыцай аддзела культуры і быту.

Несумненны талент і працавітасць, аўтарытэт і прафесіяналізм Н.Л. Сняжкова ў далейшым былі запатрабаваны на розных пасадах у сістэме дзяржаўнага кіравання — у Гомельскім абкаме КПБ, Цэнтральным Камітэце КПБ, Мінлёўскім абкаме КПБ, Усеасяозным таварыстве «Веды».

Найбольш яркай старонкай біяграфіі Ніны Лявонаўны Сняжковай стала работа ва Урадзе Беларусі, дзе з 1970 па 1985 год яна з'яўлялася намеснікам Старшыні Савета Міністраў БССР. За гэты час Н.Л. Сняжкова змагла правесці сябе як іраўнік высокага дзяржаўнага ўраўноў, агуравашу вакол сябе калектыв прафесіяналаў і аднадумцаў. Саю асабісты ўклад Н.Л. Сняжкова ўнесла ў развіццё беларускай культуры і літаратуры, нацыянальнай навуцы, аджучы, айначынай кінематаграфіі і аховы здароўя. Асабістую ўвагу на дзяржаўныя ўраўноў Ніна Лявонаўна надавала будаўніцтву сельскіх школ і медыцынскіх устаноў, падрыхтоўцы для іх кадры.

У ліку дзяржаўных узнагарод Н.Л. Сняжковай — тры ордэны Працоўнага Чырвонага Сцяга, ордэн Дружбы народаў, медалі, ганаровыя граматы Вярхоўнага Савета БССР. За час свайго працоўнага жыцця Ніна Лявонаўна абралася членам ЦК КПБ і дэпутатам Вярхоўнага Савета Беларускай СРР.

Лёс падарыў гэтаму чалавеку яркае, няпоўнае дабрае шчасце і паваягі тых, хто яе акружаў, жыццё. На вялікі жаль, гэтае светлае жыццё спынілася і цяпер застаецца светлай памяцю ў нашых сэрцах. Для нас Ніна Лявонаўна назаўжды запомніцца чалавекам, якому былі ўласцівыя прынцыповасць і прыстойнасць, добразычлівасць і бескарыслівасць, працавітасць і высокі аўтарытэт.

Светлая памяць аб Сняжковай Ніне Лявонаўне, пачуццё шчырай павагі да гэтага чалавека назаўжды застаюцца ў нашых сэрцах.

С.С. Сідорскі, Г.В. Навіцкі, В.А. Папоў, Г.М. Навыглас, У.І. Самашка, І.М. Бамбіза, В.П. Буря, А.У. Кабякоў, А.М. Косінец, А.М. Рубінаў, Л.В. Анфімаў, В.І. Жарко, У.Ф. Мацявіч, А.М. Радзькоў, Б.В. Батура, Л.Ф. Крупец, А.С. Якабсон, М.Я. Паўлаў, Н.А. Ермакова.

Меліярыя: за і супраць

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Пракатаваў сітуацыю Рыгор Дзяко, член пастаяннай камісіі па аграрных пытаннях, які выступаў у якасці судакладчыка:

— Пакрыццё нанесенай меліярацыйнай шкоды прадугледжана за кошт фінансавання праекта, таму няма патрэбы ўносіць нейкія змены ў закон. Паўсюль, дзе праймаюцца меліярацыйныя, людзі атрымалі ад таго, што адбылося паніжэнне ўзроўню грунтоўных водаў. У такіх мясцовас

Кааперацыя з Барадой

Рассакрчаны архіў

«Героя» чарговай рассакрчанай толькі ў нашы дні справы КДБ можна назваць чалавекам, які нарадзіўся не ў свой час, а можна сказаць, што ён стаў звычайнай ахвярай эпохі Саветаў — перыяду татальнай дэфіцытна-любых тавараў і карумпаванага начальства як па гарызанталі, так і па вертыкалі

Б. А. М. З. 1922 г.

У межах гэтай справы пачатку 70-х гадоў следчая Камітэта дзяржаўнай бяспекі апячаткі каля 16 тысяч чалавек. Матэрыялы ўрон, які пацярпела дзяржава, склаў звыш 800 тысяч савецкіх рублёў. Кошт самых розных падарункаў, раздадзеных асобам пры пасадах, склаў, паводле падлікаў следства, 32 тысячы рублёў. Паводле слоў саміх абвінавачаных, «прыкрыццё» такіх «надзейных» людзей, які пракуроры, міліцыя і кіраўніцтва мясцовых выканавых камітэтаў абшлось яшчэ даражэй. Расследаванне гэтай крымінальнай справы пад нумарам 92, або «справы Бароды», знаходзілася на асабістым кантролі Пятра Машэрава.

Савецкая спажывацкая кааперацыя — гэта, інакш кажучы, гандаль у сельскай мясцовасці, з аддзяленнямі гандлёвага, раёнага і абласнога падпарадкавання. У гэту структуру ўваходзілі склады для захавання набытай у насельніцтва прадукцыі, вытворчых памішанні — хлебпакарні, бойні, каўбасныя цэхі і магазіны. Напрыканцы 60-х самай паспяховай у Савецкім Саюзе была прызнана работа Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка наведвалі дэлегацыі саюзных рэспублік для пераймання перадавога вопыту, якім тутэйшыя дзяліліся з вялікім задавальненнем. Бездакорны парадок у рабоце забяспечваў выдатнік гандлю, уладальнік ганаровых грамад БССР і Вярхоўнага Савета СССР, будучы Герой Сацыялістычнай Працы, старшыня Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка Чалавек, які валодаў сярэдняй спецыяльнай адукацыяй і... талентам гаспадары, кіраўніка, арганізатара, адным словам, тымі вартасцямі, з якімі за мяжой людзі звычайна становяцца багатымі і паважанымі, а ў краіне Саветаў — трагічна за краты.

Паводле ўспамінаў колішняга вадзіцеля Бароды Анатоля Шыбка, Мацвей Захаравіч пастаянна вучыўся новаму, пераймаў вопыт, імкнуўся зрабіць яшчэ лепш, чым убачыў: «Ездзілі мы ў Закарпацце... І ўсе магазіны праезджалі, усё гэта здымалі, замалевалі (з імямі ездзіў мастак), каб па прыездзе ў Оршу пацяць рабіць так свае магазіны...»

Спажывацкая кааперацыя здавалася зрабіць мільёны грошы, а вольна атрымаць на рукі ў большыя часы можна было кожны заўгодна. Аднаму з самых прывілейных у гэтым сэнсе месцаў была нарытоўка сельскагаспадарчай і жывёльнай прадукцыі. Спосабы падману безбарончых здатчыкаў было мноства. Прычыны — адзін: пакінуць апошняму як мага менш, і розніцу пакласці сабе ў кішэню.

Напрыклад, калі з Украіны прыходзіла машына з агуркамі-падморамі, нашы наўмысна стваралі пэўныя затрымы, што вымушала здатчыка «распаціцца» — за-

гэта прызначалася для «патрэбных» асобаў — чыноўнікаў з Віцебскага аблвыканкома, Аршанскага райвыканкома, супрацоўнікаў пракуратуры, аддзела па барацьбе з раскраданнем сацыялістычнай уласнасці і ДАІ. У справе № 92 фігуруе, дарэчы, звыш дваццаці ўплывовых асобаў вобласці і Мінска, якія некалькі гадоў атрымлівалі грашовыя сумы і бесплатныя прадуктовыя наборы з «лабіраваньня» інтарэсаў Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Раздача адбылася не толькі ў дні візітаў шаноўнага начальства, але і перад шматлікімі святамі.

«Будаваць было вельмі цяжка. За атрыманнем любога будматэрыялу... патрабавалі пацвастаць кі падаўнак... — даваў паказанні Мацвей Барода... — Дырэктар жа-лезабетоннага заводу даваўся падарыць андартву шапку. За асфальтаванне двара райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка раённай службы валакіцаў да таго часу, пакуль не было выдана 100

Справа № 92 пачалася з затрымання па падазранні ў хабарніцтве чыноўніка жылвага аддзела райвыканкома Ленінскага раёна Мінска. Да таго, як пераехаць у сталіцу, гэты чалавек працаваў стаматологам у Оршы. І не толькі па спецыяльнасці, але і па сумы і па сумы з золата для каронак з прыватных асобаў. Арыштываны за хабарніцтва, чыноўнік даў паказанні на ўсіх зубных тэхнікаў Оршы, з якімі падтрымліваў дзелавыя адносіны.

Сітуацыя зацяжвалася КДБ, паколькі незаконны валютны аператар быў той час пад яго кантролем. Так у выніку далейшага расследавання па падазранні ў здзяйсненні незаконных валютных аперацый быў арыштываны Яфім Рыжык — загадчык склада для захававання агароднін нарытоўчых канторы Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Служачы кааперацыі за 100-рублёвым акладам набыў 33 чырвоныя ў заезджых прадаўцаў.

Паступова зубныя тэхнікі расказалі не толькі пра золата, але і пра нязлучаны дэфіцыт на складах спажывацкага аўтаномнага ўзрэдка КДБ аказаліся 22 чалавекі, сярод якіх дырэктар Аршанскай нарытоўчых канторы, так і нарытоўчыкі. Першыя допыты сведчылі аб тым, што крадзяжы складалі сотні тысяч рублёў. Арыштываныя

Сітуацыя зацяжвалася КДБ, паколькі незаконны валютны аператар быў той час пад яго кантролем. Так у выніку далейшага расследавання па падазранні ў здзяйсненні незаконных валютных аперацый быў арыштываны Яфім Рыжык — загадчык склада для захававання агароднін нарытоўчых канторы Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Служачы кааперацыі за 100-рублёвым акладам набыў 33 чырвоныя ў заезджых прадаўцаў.

Паступова зубныя тэхнікі расказалі не толькі пра золата, але і пра нязлучаны дэфіцыт на складах спажывацкага аўтаномнага ўзрэдка КДБ аказаліся 22 чалавекі, сярод якіх дырэктар Аршанскай нарытоўчых канторы, так і нарытоўчыкі. Першыя допыты сведчылі аб тым, што крадзяжы складалі сотні тысяч рублёў. Арыштываныя

Сітуацыя зацяжвалася КДБ, паколькі незаконны валютны аператар быў той час пад яго кантролем. Так у выніку далейшага расследавання па падазранні ў здзяйсненні незаконных валютных аперацый быў арыштываны Яфім Рыжык — загадчык склада для захававання агароднін нарытоўчых канторы Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Служачы кааперацыі за 100-рублёвым акладам набыў 33 чырвоныя ў заезджых прадаўцаў.

Паступова зубныя тэхнікі расказалі не толькі пра золата, але і пра нязлучаны дэфіцыт на складах спажывацкага аўтаномнага ўзрэдка КДБ аказаліся 22 чалавекі, сярод якіх дырэктар Аршанскай нарытоўчых канторы, так і нарытоўчыкі. Першыя допыты сведчылі аб тым, што крадзяжы складалі сотні тысяч рублёў. Арыштываныя

Сітуацыя зацяжвалася КДБ, паколькі незаконны валютны аператар быў той час пад яго кантролем. Так у выніку далейшага расследавання па падазранні ў здзяйсненні незаконных валютных аперацый быў арыштываны Яфім Рыжык — загадчык склада для захававання агароднін нарытоўчых канторы Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Служачы кааперацыі за 100-рублёвым акладам набыў 33 чырвоныя ў заезджых прадаўцаў.

Паступова зубныя тэхнікі расказалі не толькі пра золата, але і пра нязлучаны дэфіцыт на складах спажывацкага аўтаномнага ўзрэдка КДБ аказаліся 22 чалавекі, сярод якіх дырэктар Аршанскай нарытоўчых канторы, так і нарытоўчыкі. Першыя допыты сведчылі аб тым, што крадзяжы складалі сотні тысяч рублёў. Арыштываныя

Сітуацыя зацяжвалася КДБ, паколькі незаконны валютны аператар быў той час пад яго кантролем. Так у выніку далейшага расследавання па падазранні ў здзяйсненні незаконных валютных аперацый быў арыштываны Яфім Рыжык — загадчык склада для захававання агароднін нарытоўчых канторы Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Служачы кааперацыі за 100-рублёвым акладам набыў 33 чырвоныя ў заезджых прадаўцаў.

Паступова зубныя тэхнікі расказалі не толькі пра золата, але і пра нязлучаны дэфіцыт на складах спажывацкага аўтаномнага ўзрэдка КДБ аказаліся 22 чалавекі, сярод якіх дырэктар Аршанскай нарытоўчых канторы, так і нарытоўчыкі. Першыя допыты сведчылі аб тым, што крадзяжы складалі сотні тысяч рублёў. Арыштываныя

Сітуацыя зацяжвалася КДБ, паколькі незаконны валютны аператар быў той час пад яго кантролем. Так у выніку далейшага расследавання па падазранні ў здзяйсненні незаконных валютных аперацый быў арыштываны Яфім Рыжык — загадчык склада для захававання агароднін нарытоўчых канторы Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Служачы кааперацыі за 100-рублёвым акладам набыў 33 чырвоныя ў заезджых прадаўцаў.

Паступова зубныя тэхнікі расказалі не толькі пра золата, але і пра нязлучаны дэфіцыт на складах спажывацкага аўтаномнага ўзрэдка КДБ аказаліся 22 чалавекі, сярод якіх дырэктар Аршанскай нарытоўчых канторы, так і нарытоўчыкі. Першыя допыты сведчылі аб тым, што крадзяжы складалі сотні тысяч рублёў. Арыштываныя

Сітуацыя зацяжвалася КДБ, паколькі незаконны валютны аператар быў той час пад яго кантролем. Так у выніку далейшага расследавання па падазранні ў здзяйсненні незаконных валютных аперацый быў арыштываны Яфім Рыжык — загадчык склада для захававання агароднін нарытоўчых канторы Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Служачы кааперацыі за 100-рублёвым акладам набыў 33 чырвоныя ў заезджых прадаўцаў.

Паступова зубныя тэхнікі расказалі не толькі пра золата, але і пра нязлучаны дэфіцыт на складах спажывацкага аўтаномнага ўзрэдка КДБ аказаліся 22 чалавекі, сярод якіх дырэктар Аршанскай нарытоўчых канторы, так і нарытоўчыкі. Першыя допыты сведчылі аб тым, што крадзяжы складалі сотні тысяч рублёў. Арыштываныя

Сітуацыя зацяжвалася КДБ, паколькі незаконны валютны аператар быў той час пад яго кантролем. Так у выніку далейшага расследавання па падазранні ў здзяйсненні незаконных валютных аперацый быў арыштываны Яфім Рыжык — загадчык склада для захававання агароднін нарытоўчых канторы Аршанскага райспажывацкага аўтаномнага ўзрэдка. Служачы кааперацыі за 100-рублёвым акладам набыў 33 чырвоныя ў заезджых прадаўцаў.

Паступова зубныя тэхнікі расказалі не толькі пра золата, але і пра нязлучаны дэфіцыт на складах спажывацкага аўтаномнага ўзрэдка КДБ аказаліся 22 чалавекі, сярод якіх дырэктар Аршанскай нарытоўчых канторы, так і нарытоўчыкі. Першыя допыты сведчылі аб тым, што крадзяжы складалі сотні тысяч рублёў. Арыштываныя

давалі самую чыстасардэчную прызнанні, паколькі добра ведалі, што згодна з законам, за крадзеж дзяржаўнай або грамадскай маёмасці ў асабіста буйных памерах прадугледжвалася ў тым ліку і пакаранне смерцю.

Вясной 1971 года да «Волгі» старшыня райспажывацкага падшышкі двое ў цывільным і запрасілі перасесці ў «Жыгулі». Так са свабодна развітаўся і Барода.

Саме парадаскальнае, што выкрадальнікі «народнага дабра» нават не атрымалі асалоды ад неверагодных сум. Кватэры ў Саюзе не прадаваліся, правам на набыванне аўтамабіля валодалі толькі члены КПСС. Адна з абвінавачаных — загадчыца каўбаснага цэха прызналася, што і не думала траціць назапашанае, паколькі штодня чара дзеднае тэрма будзе вярнуць. Шматлікія купюры ці больш надзейныя чырвоныя захоўваліся няхітрым спосабам: поліэтыленавую накрутку залівалі смалой, банку закруталі ў ачыты, клалі ў кастрылю і закопвалі ў зямлю.

Праз некалькі месяцаў знаходжанні ў камеры абвінавачаных пачалі здаваць свае «скарбы» дзяржаве, праўда, спачатку досыць сціпла: выдаваліся нязначныя сумы — да 3—4 тысяч. А па самых прыбыльных падліках следства атрымлівалася, што ў кожнага схавана не менш за 50 тысяч рублёў. Паступова абвінавачваных выдавалі месцы захававання слоікаў з золатам і рублямі, чамаданам з каштоўнымі рэчамі. У рэшце рэшт з 824 432 рублёў, якіх недалічылася дзяржаве, падчас следства ўдалося вярнуць палову. Барода не здаў нічога. Ашчадную кніжку з досыць сціплай сумай у яго адабралі адрэз па пасля затрымання.

У маі 1973 года Вярхоўны Суд БССР прыгаворыў Мацея Бароду да 15 гадоў пазбавлення волі, прычым першыя пяць ён павінен быў правесці ў турме, астатнія — у калоніі. Пятнаццаць гадоў атрымалі яшчэ чацвёрта ўдзельнік працэсу, дванаццаць — тры, астатнім «далі» па дзесяць.

Той, каму пацешыліся адбыць пакаранне і выйсці на свабоду, эміграваў у ЗША і Ізраіль, а хтосьці загінуў у явалі. У тым ліку і Барода, якая ў Валгалодскай калоніі напаткаў інфаркт. Расказваюць, што на зоне Барода атрымаў месца ў сталовай, вынайшаў шынок высокай прадукцыйнасці, але прадэманстраваў яе дасягненні як след не паспеў...

Святлана БАРЫСЕНКА. Фота з архіва КДБ.

Агульнавядома, што для таго, каб навушчыца музыцы, тэрба кожны дзень іграць на музычным інструменце. А спартсмен павінен кожны дзень тэрнавацца, каб дасягнуць добрых вынікаў. Усе разумець, што паспехі ў музыцы, спорце, танцах дасягаюць рэгулярнаю заняткаў. Але можа таксама тэрба рэгулярна і інтэнсіўна тэрнавацца для дасягнення добрых вынікаў. Пры гэтым перыяд, калі мозг здольны інтэнсіўна ўспрымаць вялікія порцыі лагічна звязанага матэрыялу без лішняга напружання, дастакова кароткі — з 12 да 15 гадоў. І менавіта ў гэтым узросце мы спрабем пасадзіць нашых дзяцей на галодны разумовы пах, уражачы школьную праграму па ўсіх асноўных прадметах.

Можа, варта не зніжаць напружання, а паспрабаваць яе грамадна пераразмеркаваць? Матэрыял, «размазаны тонкім слоём» па пяцім, шостам, сёмым класам можа быць больш якасна засвоіць за аднаўна, чым у пяцім, шостым, сёмым класе. У прынцыпе, вывучэнне чыноўніку павінен быць не толькі і не столькі завунываным таго, хто з кім вавяў і хто перамог, а высвятленнем, навошта ён пайшоў вавяваць, чаго ён хацеў дасягнуць і што з гэтага атрымаўся. Азін узор на тыдзень прымушае настаўніка «бегчы» галолам па Еўропа. На замацаванне прайшоўнага матэрыялу, яго абдумванню і якаснае засваенне часу проста няма.

Зараз вяртаюцца скарачаныя гадзіны на засваенне гісторыі. І лям, што нашы дзеці не вельмі столькі, калі 2—3 разы на тыдзень пасядзяць на ўрэнным уроку гісторыі, дзе будзе цалкам разабраны ўвесь вучэбны матэрыял, і яго дама застацца толькі прагледзець, а не спрабаваць засвоіць самастойна. Можа, варта будаваць школьны курс так, каб у 5—6-м класе даваць дзецям толькі сутветную гісторыю (не менш як дзве гадзіны на тыдзень), потым у 7-м класе — толькі гісторыю Беларусі (тры ўрокі на тыдзень), у 8-м класе — толькі гісторыю новага часу, у 9-м — толькі гісторыю Беларусі XIX—XX стст., і толькі ў старшых класах паралельна пускаяць толькі навукаў часу нашы і замежны. Канцэнтравана падачы матэрыялу і адзін курс гісторыі ў годзе замест двух абавязкова палепшыць якасць яго засваення.

Сярдні мінулагадні бал на цэнтраваным тэксціраваным па гісторыі Беларусі (35,5) дэманструе, што школьны курс асвоені выпускнікамі ў цэлым усё толькі на трэць. Зараз адна з асноўных цяжкасцяў пры падрыхтоўцы да ЦТ па гісторыі заключаецца ў тым, што матэрыялы для тэстаў бяруцца з усіх падручнікаў з 5-га па 11-ы класы. І для таго, каб якасна падрыхтавацца да тэстаў, тэрба мець на руках поўны камплект школьных падручнікаў (7 штук). Але ў свабодным продажы школьных падручнікаў па гісторыі Беларусі знайсці не магчыма. Яны размяркоўваюцца толькі па школах у неабходнай колькасці. І ніякі школьны бібліятэкар не выдасць вам на цэлы год такія дэфіцытныя падручнікі для самастойнай падрыхтоўкі. Дарэчы, выпускнікам савецкай школы для падрыхтоўкі да ўступных экзаменаў дастакова было прачытаць усю даду падручніка, а не сем, як цяпер.

Ірына ШАБУНЯ, выкладчык англійскай мовы і гісторыі, г. Мінск.

це, бы пра крылаў лям — адзін пагэрт, прынула, можна файны кажушок зрабіць. Калі ніз адрэзаць... А ўжо з рэшткаў (натуральнае футра) любата, якія бурчкі выйдучь па хаце тэпаці... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — кажу, «Дык гэты ж — ма...» Брат-балбес усё пераблытаў. Та-бе — там толькі касметычка і фактаражкі... Ужо і намерала я, ужо і расцяліла дубленку па стале, адкрэсліла крэйдай, дзе рэзаць буду, ужо нок кушнерскі ўзяла... У апошні момант спыніла шотам. Мо любіма звычайка добра дамаць перш, чым рабіць... Як вывешыліся, цыны няма гэтай звычцы? Бо ў хуткасі, з Чавуцаў, прыязджае да мяне сястра той адаскай сяброўкі. «Сумку, — пытае, — табе з Адэсы прывезлі?». «Пры-везлі», — ка

Наталка Мастака

Добрыя людзі

ТВАРДОЎСКІ І АПЛЁЎАННЕ

У нашым сямейным архіве захоўваецца ліст ад паэта Аляксандра Твардоўскага, у якім ён вяртаецца да публікацыі апаэмы «Кароль Нябожа» ў часопісе «Новый Мир».

ІРА І ЦУКЕРКА

ЯДЗЯ І САЛАТА

Жонка на карнавалі ў Венецыі, домработніца ў балійцы, абедане ў рэстаране яна любіла, а гатаваць — часу няма.

ЭЛІНА І ПАТРЭБНЫЯ ЛЮДЗІ

Паслухаць парадку разумнага чалавека — насалода. А выслухаць глупства, якое выдаецца за разумны праект?

АЖГРЭЙ І ШКЛЯНЫ ГОРАД

Іду праз ледзяны вецер і чую званок саптаў і кішэн. Тэлефануючы з акадэмі мастацтваў, каб паведаміць сумную навіну.

САКРАТ І ВЫЯВА ЗЯМНОГА КРУГА

Эліна апісаў гісторыю размовы Сакрата з Аліквіядам пра зямлю... Сакрат, заўважыцьшы, што Аліквіяд выхваляецца сваім багаццем.

Інфарм-укол

Лечым самаўспрыняцце

Навушчыца прымаць і любіць сваё цэла цалкам магчыма, лічыць адзіна англііскай псіхатэрапеўт і эксперт у галіне парашэння харчавання.

Стрэсы ў дарозе

Неафіцыйная статыстыка сцвярджае, што 10 працэнтаў людзей хоць бы раз у жыццці набывалі добрых знаёмстваў прыпадае на цягнік, 50 — на круізі і 10 — на самалёт.

КРАСЦІ — ДЫК ТОНАМІ?

На такія маштабы нацэліліся матарыст цэментнага аграгата цэха мацавання тампазнажнага ўпраўлення РУП «Беларуснафта».

Крынічка

«Цяпла тут з лесу невялічка травой заросшая крынічка, як уб колас».

«Воўк» на агародзе

Слова «лубін» паходзіць ад лацінскага «воўк». Адна са старадаўніх назваў гэтай расліны — воўчы бок.

Простыя парадкі

Пакладзіце некалькі сухарыкаў у трохлітровы слоік з вадой і настойвайце некалькі дзён.

Народныя прыметы

Перад непагаддзю фіялка закрывае сваю кветку і вяне.

Усімнімся!

Бясжонка можна рабіць тры рэчы: глядзець на агонь, глядзець на ваду і сарцаць з рук «Суперклей».

Хрэн за рэдзьку не саладзейшы

Тым не менш хрэн быў заўсёды ганаровым госцем на сталі. Спакон веку да яго ставіліся даволі прыхільна.

Рэцэпт бабулі Ганны

Бабуля выкопвала хрэн, чыстыла, рэзала на кавалачкі даўжынёй з запалкавы пачка, а кожны кавалачак дзяліла яшчэ раз на саломіны таўцічынёй з запалка.

«НАША БЕЛАРАША» ПРАГУЧЫЦЬ НА «НОВАЙ ХВАЛІ»

Днямі былі абвешчаны імяны фіналістаў 7-га Міжнароднага конкурсу маладых выканаўцаў папулярнай музыкі «Новая хваля-2008».

Івану пашанцавала ў тым сэнсе, што не дзевяццацца адмаўляцца ад удзелу ў гастрольнай мюзіка «Байкер».

Ужо дакладна вядома, што штурмаваць юрмальскую сцэну Іван Вабішчэў стане з сусветным хітом The Beatles — «Back in USSR».

«МЫ — ДЗЕЦІ СВЕТУ, МЫ — АДНА СЯМ'Я»

Канцэрт пад таку назвай закончылася святочная праграма фестывалю «Крыніца славіскай дружбы».

На ўчастку кветкавода

У пачатку месяца прарадзіце майскія пасевы аднагадовых кветак і падсадзіце расаду туды, дзе яны дрэнна ўзышлі.

Простыя парадкі

Пакладзіце некалькі сухарыкаў у трохлітровы слоік з вадой і настойвайце некалькі дзён.

Народныя прыметы

Перад непагаддзю фіялка закрывае сваю кветку і вяне.

Усімнімся!

Бясжонка можна рабіць тры рэчы: глядзець на агонь, глядзець на ваду і сарцаць з рук «Суперклей».

Хрэн за рэдзьку не саладзейшы

Тым не менш хрэн быў заўсёды ганаровым госцем на сталі. Спакон веку да яго ставіліся даволі прыхільна.

Рэцэпт бабулі Ганны

Бабуля выкопвала хрэн, чыстыла, рэзала на кавалачкі даўжынёй з запалкавы пачка, а кожны кавалачак дзяліла яшчэ раз на саломіны таўцічынёй з запалка.

Цытайце ў наступным нумары

ПЕРШЫЯ ГРОШЫ ў «ШКОЛЬНЫМ» ФАРМАЦЕ

Як паказваюць апытанні, абсалютная большасць моладзі і падлеткаў у якасці пажаданых заробкаў падчас летніх канікулаў называюць суму ў «400 тысяч рублёў і вышэй».

Сёння

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Гомель, Гродна, Брэст.

Weather forecast map of Belarus with city-specific data and a legend for weather types.

Table with weather forecasts for various cities: Варшава, Мінск, Рыга, Вільнюс, Масква, С.-Пецярбург.

Крымінал

Застрэліла беспрацоўнага

У Віцебску 64-гадовая пенсіянерка застрэліла 58-гадовага беспрацоўнага. Труп вынесла з кватэры ў пад'езд.

Млынкі і бровар

У Пружанскім раёне каля вёскі з прыгожай назвай Млынчок правахоўнікі знайшлі сапраўдны міні-завод па вытворчасці самагонкі.

Дзеце даччы

1173 год — дзень памяці Ефрасіні Полацкай (свецкае імя Праслава), полацкай княжны, асветніцы, беларускай святой.

Цытаваны дзень

«Самі людзі не ведаюць, чаго хочць, але далі б разравіць сабе на кавалкі, каб атрымаць гэтак».

Усімнімся!

Бясжонка можна рабіць тры рэчы: глядзець на агонь, глядзець на ваду і сарцаць з рук «Суперклей».

Што вы мяне ўсё ў шчаку ці ў шчаку? Быццам мяне і пацалаваць больш няма куды!

Нішто не робіць твар студэнта такім бессонным, як атрыманне білета.

Пайшлі нескі падатковы інспектар, даішчкі і мытыні ў рэстаран. Паелі, папілі, афіцэнт прыносіць рахунак.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адакнацца за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.